

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

31 yanvar 2018-ci il № 8 (2224)

Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Son 14 il ərzində Azərbaycan böyük və şərəfli yol keçib

Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans keçirilib

Məlum olduğu kimi, yanvarın 29-da regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans keçirilib. Bu tədbirdə iştirak edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkəmizin son illər qazandığı uğurlardan danışib.

Dövlət başçısı Cəfər Qarayev Mərcanlı kəndinin bərpası məsələsinə də toxunub: "Məcburi köçkünlər üçün yeni binaların, evlərin tikintisi davam etdiriləcək. Bu məsələyə çox böyük diqqət göstərilir. Bu günə qədər 265 min köçkün yeni evlərlə, mənzillərlə təmin edilib. Keçən il biz Cəfər Qarayev kəndinin bərpasını təmin etdik. Bu, tarixi hadisədir. Eyni zamanda, Şıxarx qəsəbəsində böyük şəhərcik tikilib - 1170 ailəlik, Cəfər Qarayevdə isə 150 ailəlik. Bu layihələrin xüsusi əhəmiyyəti var".

Ali Baş Komandan onu da qeyd edib ki, bu layihələr vaxtilə işğal edilmiş və ordumuz tərəfindən işğaldan azad olunmuş torpaqlarda icra edilib: "Bu layihələrin icrası, eyni zamanda, onu göstərir ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək və dağıdılmış bu ərazilərdə yeni şəhərlər, qəsəbələr, kəndlər, məktəblər, yaşayış binaları, bütün infrastruktur tikiləcək. Cəfər Qarayev kəndinin və Şıxarxın təmsalında biz dövlətimizin, xalqımızın iradəsini göstəririk. Bir daha göstəririk ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq və Azərbaycan köçkünləri öz doğma torpaqlarına getməyə hazırdırlar".

- Bu gün ölkəmizin iqtisadi və hərbi potensialı heç kəsə sirr deyil və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli, beynəlxalq hüquq normalarına uyğun, ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi bizim əsas vəzifəmizdir, - deyir Prezident İlham Əliyev çıxışına davam edib. - Bu məsələ ancaq ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bu il 20 min köçkün yeni evlərlə təmin ediləcək. Keçən il biz 12 min köçkünü yerləşdirdik. Bu il 4 min ailəyə - ən azı 20 min köçkünə yeni

evlər veriləcək. Beləliklə, evlərlə, mənzillərlə, yaxşı şəraitlə təmin ediləcək köçkünlərin sayı təqribən 290 minə yaxın olacaqdır. Ancaq bu, minimum proqramdır, əgər il ərzində imkan olarsa, biz bu sayı artıracağıq.

Çıxışı zamanı ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın nəticələrinə toxunan Prezident İlham Əliyev sonda onu da qeyd edib ki, Azərbaycan bu gün

uğurla, sürətlə inkişaf edən ölkədir. "Ancaq biz əldə edilmiş uğurlarla kifayətlənməməliyik, daim qabağa baxmalıyıq və növbəti illərdə görüləcək işlərlə bağlı fəaliyyətimizi düzgün qurmalıyıq. Biz düzgün yolda yığıq, düzgün siyasət aparırıq. Siyasətimiz xalqımızın maraqlarını təmin edir, dövlətimizi gücləndirir".

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Artilleriyaçılarımızın peşəkarlığı gündən-günə artır

2-ci səhifədə

O tarixə Böyük Qələbə deyəcəyik!

3-cü səhifədə

Gəncliyin amalı dövlətçilikdir

4-cü səhifədə

Torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik

5-ci səhifədə

Ön xətdən reportaj

O tarixə Böyük Qələbə deyəcəyik!

*Qışdı. Neçə ay əvvəl
varpaq-varpaq gü müldə-
nən ağacların, çiçək-çiçək
uçunan çəmənlərin cazi-
bədahlığı yoxdu. İnsafsız
soyuğun içindən keçib
mövqələrimizə - torpaqla-
rımızın keşiyini çəkən əs-
gərlərimizin səngərlərinə
tələsirlik. Soyuqdu. Qışın
varasığı qar olsa da, ya-
xınlaşdıqca düşüncələrimi
incəldən səngərlərdə qar
görmək istəmirəm....*

1992-ci ilin qışında səngər-
lərdən Bakıya dönüşümüzdə
Tovuzun Əlibəyli kəndində ya-
şı 70-i haqlayan nənənin dedik-
lərini son nəfəsiməçən unu-
da bilməyəcəm: "Belə ayamda,
belə soyuqda-sazaqda canım
səngərlərdəki əsgərlərimizin
yanındadı. Belə sərt ayamda
isti otaq ruhumu canımdan
aralayır, ay oğul...". Əzizi bildi-
yi əsgərlərimizə can yandıran
nənənin soyuqdan gömgöy gö-
yərmiş əlindən öpmüşdüm.
"Səngərləri əsgərimizin nəfəsi
isidir..." - demişdim. İnanmışdı.
Aradan on illər keçsə də, belə
havalarda kələğayısını gözleri-
nə sıxıb köks ötürən o nənəni
xatırlayıram. "Bu günün nənə-
ləri də belə düşüncə...". İnamı-
la köhlən atlarını dağlara sarı
səyirdənlərin arxasınca baxan
yeniyetmələrin sırasına qarış-
an nəvəylə babanın da, "göy-
lərə baş çəkən Göyəzən dağ-
ının" əzəmətinə gözlerine köçü-
rənlərin də ürəyindən keçənləri
duymaq çətin deyil. Həminin
düşüncələrini o nənənin düş-
üncələrinin eyni bilərəm; həmi-
nin ruhu Göyəzənle çiyin-çiyi-
nə dayanan ucalıqlarla çataqlı-
dı. Azərbaycan əsgərinin tor-
paqlarımızı qoruduğu o ucalıq-
lardan birindəyik...

Təpəliklərin, dağ massivləri-
nin sinəsinin qar örtüyünü gö-
rəndə, zərəcə düşünürəm.
Yerə-göyə inandığım qədər
inanıram ki, soyuq-sazaq
Azərbaycan əsgərini üsütməyə
qadir deyil. Soyuq-sazaq Vətən
sevgisini yaşada-yaşada
Vətənə xitabən "Səndən ötrü
can verməyə cümlə hazırız!"
deyənlərə yaxın düşə bilməz...

Hələ ki, yollar boyunca qar
görünür. Yal-yamacın ara-
sıyla çəkine-çəkine rəngi könül
küsdürən bir topa duman sürü-
nür.

Səngərin sinəsində daşa
söykənən, daşa mətərlənən
daş görürəm. Daş daşın baş-
langıcındı. Daşı daş ucaldı.
Daş daşın ucalığıdı. Daşın da-
şa belə bənzərsiz dayaqlı olma-
sı könlümü tələndirir. Baxıram,
duyuram, görürəm burada əs-
gərin əsgərə münasibətində də
eyni mahiyyəti sezmək çətin
deyil. Bunu ordumuzun gücün-
nün, qüdrətinin qaynaqların-
dan biri bilərəm; təbiətdə daşla-
rın bu biçim düzümünün ma-
hiyyətini əsgər dostluğunun
mahhiyyətiylə eyniləşdirmək ke-
çir könlümdən...

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

*Ordu quruculuğu prosesi, təbii ki, tək cə maddi-texni-
ki təminatla məhdudlaşmır. Döyüş qabiliyyəti, əsgər-
zabit heyətinin mənəvi-psixoloji durumu mühüm yer tu-
tur. Mən tam əminliklə deyə bilərəm ki, bu baxımdan
Azərbaycan Ordusu güclü ordular sırasındadır.*

Xətəimizin "Bahariyyə"sini
xatırlayıram: "Qış getdi, bahar
gəldi". "Bu il baharın könül xoş-
luğunu Qələbə yolunun cəfa-
keşləri gözəlləşdirəcək. İndi
qışdı. Soyuqdu. Sazaqdı. Bu
yaşarı düşüncələrin işığında
əsgərlərimizin Vətən sevgisiylə
isinən səngərlərə çatırıq. Ön
mövqedəyik. Əsgərlərimizin
arasında soyuq, sazağı hiss
etmirik. Əsən yellər səngərlə-
rimizə meyillənən, gah qaralan,
gah bozaran bulud topasını
dağıdıb. "Göyəzən, Aveyin
daş sinəsindən qopan yellərin
çılğınlığını gören buludlar bu
tərəflərdə dolaşmağa cəsarət
etməyəcək" - üzü dağlara pıçıl-
dayıram. Döyüş növbətçiliyi
aparan əsgərlərimizin baxışla-
rını bürümüş niyyəti illərin sızıl-
tılarına məlhum bilərəm. Onlar-
la döyüş növbətçiliyindən son-
ra söhbətləşməyi qərara alı-
ram. Bayaقدan bəri kürlük
edən sükutu leytenant Şahmar
Piriyyəv pozur:

- Döyüş növbətçiliyi əsgər-
dən qədərsiz qətiyyət, səbr tə-
ləb edir. Qarşı tərəf anbaan iz-
lənilir. Düşmənin bütün tərpe-
nişləri nəzarətdədi. Düşməni
çətin hava şəraitindən bəhrə-
ləyə bilər. Təxribat törətmək,
postlarımızı həmlə etmək istə-
yəndə əsgərlərimizin sayıqlığı-
nı görür, hər dəfə də, necə de-
yərlər, "qınına çəkilir". Yüksək
döyüş və mənəvi-psixoloji ha-
zırlığa malik olan əsgərlərimiz
Ali Baş Komandanın hər əmrini
yerinə yetirməyə hazırdır.
- Torpaqlarımızı işğaldan
azad edəcəyik. Yəqin ki, onlar

da, - döyüş növbətçiliyi aparan
əsgərlərimizi göstərirm, - qalib
əsgər olmaq istəyirəm.
- Əlbəttə. Bu günlərdə ordu
sıralarından tərxis edilən əsgər
Vasif Qasımov əsgər dostları-
na deyib ki, qələbə qazanacaq
əsgərlərimizin sırasında olmaq
istəyirəm. "Hərbi mundirimi qə-
ləbəyədək əynimdən çıxarma-
ram. Xidmətimi müddətdən ar-
tıq həqiqi hərbi xidmət hərbi
qulluqçusu kimi davam etdirə-
cəm." Belə əsgərlərlə hamımız
həmişə qürur duymuşuq.

Bu, Vətənə sevginin - vətən-
pərvərliyin, mənəvi zənginliyin
təzahürüdü, - deyirəm. Fikrimi
təsdiqləyən leytenant "Əsgərin
mənəvi-psixoloji hazırlığı bu
sevgi üzərində qurulur", - de-
yir...

Göy üzündən sürüşən bul-
udlar dağılmaqdadı. Tufarqan-
lı Abbasın könlümcə yazılmış
geraylısı düşür yadıma. "Du-
man, gəl get bu dağlardan,
dağlar təzə bar eylesin". Dağ-
ların sinə-sinə əsgərlərimizin
cəsarətinin, qətiyyətinin, dövlət-
ə, dövlətçiliyə sədaqətinin
açacağı izlər düşəcək...". Həqiqi
hərbi xidmətinə başa vurandan
iki ay sonra müddətdən ar-
tıq həqiqi hərbi xidmət hərbi
qulluqçusu kimi yenidən xid-
mətə başlayan çavuş Turac
Nəzərovun dediklərini düşün-
cələrimin davamı bilərəm:

- 2016-cı ilin aprelinde bura-
da xidmət edən əsgərlər də
torpaqlarımızı işğaldan azad
etmək üçün döyüşmək istəyir-
dilər. Hər birinin döyüş əzmim-

dən qayıdan əsgərlərdən üzül-
məyən leytenant Şahmar Piri-
yyəv deyir ki, bu kəlam xidməti-
mizin mahiyyətini müəyyənleş-
dirir. Ali Baş Komandanın, Mü-
dafiə nazirinin diqqəti, qayğısı
Azərbaycanın ordu quruculu-
ğunun tərkib hissəsidir. Güclü
ordunun hər bir zabiti, hər bir
əsgəri yüksək döyüş hazırlığı-
na malikdir. Son irimiqyaslı tə-
limlər təsdiqlədi ki, bu, Ali Baş
Komandanın, Müdafiə naziri-
nin tələbləri səviyyəsindədir.
Azərbaycan Ordusu Ali Baş
Komandanın bütün əmrlərini
yerinə yetirməyə qadirdir...

Qışdı.
Havada yaz qoxusu - yaz
ovqatı var. 2016-cı ilin aprelin-
də Lələtəpədəydim. Bayrağı-
mızı o mənəvi ucalıqda dalğal-
andıranların əhatəsində dö-
yüşlərdə düşmənin altı tankını
vuran gizir Tahir Misirxanovla
kəlmələşirdim. Onda eşitdiklə-
rim ürəyimi dağa döndərmişdi.
Həmin ovqatdayam. Əsgər
Elçin Səfərlinin dediklərini büt-
ün əsgərlərimizin düşüncəsi
bilərəm:

- Aprel döyüşlərində orta
məktəbdə oxuyurdum. Biz də
döyüşlərə getmək istədik. İca-
zə vermədilər. İndi əsgərik. O
qələbəni Böyük Qələbəylə ta-
mamlayanların sırasında ol-
malıyıq.

2016-cı ilin aprelinə az
sonra yazdığım "Lələtəpə"
poemasının son misralarını xa-
tırlayıram:

*İnam zirvəsinə, Lələtəpəyə,
Səni bayraq edən qollar görünür.
Sağın da, solun da yolları...
Burdan
Şuşaya aparan yollar görünür!..*

O yolların yolçusu olacaq
əsgərlərimiz nə gözəl düşünür!
Qürurla, fəxrli müddətdən ar-
tıq həqiqi hərbi xidmət hərbi
qulluqçusu çavuş Ruslan Bu-
daqova baxan leytenant Şah-
mar Piriyyəv deyir ki, ordumuz
gücünü həm də bu yolların
qələbə yolu olacağına inam
müəyyənleşdirir.

Qələbə yolu səngərlərdən
başlayacaq...

Qələbə yolunun istinad nöq-
təsi səngərlər olacaq; səngər-
lərin sinəsində dalğalanan bay-
raqların işğaldan azad edəcə-
yimiz torpaqlarda dalğalanaca-
ğı günə az qalib...

...Qışdı. Bütün məmləkət
boyu könlülər yazın təznəsidi.
Hamı 2016-cı ilin yazının ov-
qatını arzulayır. O ilin yazının
gözəlliyi gözələrimizə də, könlü-
müzə də ecazkar bir rahatlıq
gətirmişdi. Lələtəpəni, Bayraq-
təpəni qəhrəmanlıq, cəsarət,
hünər zirvəsi kimi sevdik. Ya-
xın vaxtlarda Cıdır düzü də,
Ərgüney də, Kirs də, Şükür-
ataz da,... bu biçim sevgiylə
əhatələncək. Azərbaycan əs-
gərinin Vətənə sevgisiylə, dövlət-
ə, dövlətçiliyə, sədaqətə yazacağı
əzəmətli tarixə Bö-
yük Qələbə deyəcəyik!..

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist,

foto
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR

2 Fevral Gənclər Günüdür

Gəncliyin amalı dövlətçilikdir

Gənclər Günü təkcə gənclərin günü deyil.

Gənclər Günü həm də gənclərə inananların, güvənələrin, onların qabiliyyətini, malik olduğu potensialı üzə çıxarıb, dövlətçiliyimizin daha da möhkəmlənməsinə istiqamətləndirənlərin günüdür.

Azərbaycanda Gənclər Günü'nün təsis edilməsi gənclər siyasətinə həssas yanaşmanın təzahürüdür.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bərpa olunduqdan, xalqın təkidli tələbiylə böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra cəmiyyətin hərtərəfli dinamik inkişafını təmin etmək məqsədilə gənclərin erudisiyasından, potensial imkanlarından bəhrələnmə dövlətin daxili siyasətinin tərkib hissəsi oldu.

Cəmiyyətin bütün sahələr üzrə hərtərəfli inkişafında insan amili həmişə mühüm rol oynayıb. Bu baxımdan gənclər siyasətinin mahiyyəti dövlətçiliyə sədaqətdir. Başlıca qayəsi gənclərin malik olduğu potensialı üzə çıxarmaq, onu dövlətçiliyə, dövlətçiliyin söykədiyi sahələrin inkişafına istiqamətləndirmək olan, "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası əsasında hazırlanan "Azərbaycan gəncliyi: 2017-2021-ci illərdə Dövlət Proqramı"nın məqsədi gəncləri

azərbaycançılıq və dövlətçilik prinsipləri əsasında formalaşdırmaq, onların vətəndaşlıq və vətənpərvərlik tərbiyəsini gücləndirməkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qətiyyətlə, inamla deyib: "Azərbaycan güclü dövlətdir". Deməli, Azərbaycanın gəncliyi güclüdür. Ölkə başçısı deyib: "Azərbaycanın güclü ordusu vardır". Deməli, Azərbaycanın əsgərləri-gəncləri güclüdür.

Azərbaycan Ordusunun böyük əksəriyyəti gənclərdir. Qətiyyətlə demək olar ki, "Azərbaycan gəncliyi: 2017-2021-ci illərdə Dövlət Proqramı" ordu quruculuğunun tərkib hissəsidir.

2016-cı ilin aprel döyüşləri

Azərbaycan Ordusunun gücünü, şəxsi heyətin yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olduğunu, ordu ilə xalqın birliyini, bu vəhdətin dönməzliyini təsdiqlədi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu qələbəni yüksək dəyərləndirdi. Bu dəyər orduya, deməli, həm də Azərbaycan gəncliyinə verilən dəyərdir.

Proqramda qeyd edilir: "Qloballaşma dövründə milli maraqlara və milli dəyərlərə əsaslanan beynəlxalq təcrübəni nəzərə alan Azərbaycan dövlətinin gənclər siyasəti gəncləri ölkədə gedən proseslərdə həm iştirakçı, həm də bəhrələnen sosial qrup kimi qəbul edir". Azərbaycan dövlətinin xarici siyasətinin

əsasını Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli təşkil edir. Sülh danışıqları baş tutmasa, torpaqlarımızı işğaldan döyüşlə azad edəcəyik. Azərbaycan əsgəri buna qadirdir. Bu Proqram çağırışçıların vətənpərvərlik duyğularının da formalaşmasında vəsile olacaq və sabahın əsgərlərinin hərbi kimi, vətəndaş kimi mətinləşməsinə təmin edəcək.

Müdafiə Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin xətti ilə keçirilən kütləvi vətənpərvərlik tədbirlərində Nazirliyin yüksək rütbəli zabitlərinin çıxışları, tövsiyələri, hərbi xidmətin mahiyyətinin tezisləri təsdiqləyir ki, bu Proqram həm də ordu quruculuğunun tərkib hissəsidir. Hər bir zabıt, hər bir əsgər üçün Vətənin müqəddəsliyi hərbi xidmətin qayesidir. Əsgər döyüş növbətçiliyinə bu sevgi ilə gedir, düşmənin təxribatlarının qarşısını bu sevginin zamanlığıyla alır, - Vətəni bu sevginin işığında qoruyur.

Qəhrəmanlıq zaman-zaman örnək kimi yaşadılır. Şəhidlərimizin qəhrəmanlığı belə örnəklərdir; gənclər qəhrəmanlığı öz dəyərinə böyük sevgilərlə yaşadır. Mübariz İbrahimov şəhid olanda 25 yaşında idi. Samir İmanov şəhid olanda 32 yaşında idi. Çingiz Qurbanov şəhid

olanda 20 yaşında idi. 2 Fevral Gənclər Günü həm də şəhidlərimizin ruhuna ehtiram günüdür; unudulmayanları həmin gün daha kövrəkliliklə, daha böyük sevgilərlə, ehtiramla yad edirik.

Bu günlərdə ön xətdə əsgərlərimizlə söhbətliydik. Vətəndən, torpaqdan, gözlədiyimiz, təşnəsi olduğumuz Böyük Qələbədən danışdıq. Kimsə soyuq-sazaq hiss etmədi. "Gənclik dözümlülükdür" - dedim. Leytenant Şahmar Piriyevin əsgərlərin üzündən üzölməyən baxışlarının doğmalığını, bu doğmalığın qədərsiz sevgi olduğunu duyduq:

- Azərbaycan sevgi, hərbi xidməti mənəvi borc bilmə, mənəvi borcu əsl vətəndaş heysiyyətiylə yerinə yetirmə - dözümlülüğün əsası budur. Azərbaycan əsgəri Azərbaycan gəncliyini təmsil edir. Azərbaycan gəncliyi Vətəni belə qoruyanların layiqli davamçıları olacaq. Bu inam hamımızın inamıdır - dövlətçiliyə sədaqətin təsdiqidir.

Hərbi xidmət həm də gənclərin xarakterini möhkəmləndirir, təlimlərdə döyüş hazırlığını artıran əsgərin mənəvi-psixoloji hazırlığı zabitlərin söhbətləriylə, müxtəlif məzmunlu tədbirlərin aşılacağı mahiyyətlə təkmilləşir. Nəticə etibarilə əsgər məfkürəmizin əsgəri olur. Bütövlükdə Azərbaycan gəncliyinin bu xarakterə malik olmasına zəmin yaranır. Bu zəmin Azərbaycan əsgərinin qətiyyətində, sevgisində, sədaqətindədir. Bu qətiyyət, bu sevgi, bu sədaqət Azərbaycan gəncliyinin mənəvi gücüdür, qüdrətidir...

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist

Nümunəvi xidmət

Torpaq uğrunda döyüşəcəyik

Düşmənlə təmas xəttində verləşən "N" hərbi hissəsinin bir bölməsindəyik. Torpaqlarımızın müdafiəsində dayanan igid oğullarımızla görüşə gəlmişik. Bizi müşayiət edən hərbi hissənin zabiti Seymur Abiyevlə söhbətimizdə ona "Nümunəvi xidmət" rubrikasına yazı hazırlamaq istəyimi bildirirəm. O, əsgər Elvin Cavadovun adını çəkir. Onun öz xidmətini düzgün təşkil

etdiyini, komandirlərin əmr və tapşırıqlarını vaxtılıq vaxtında yerinə yetirməsini, şəxsi heyətin rəğbətini qazandığını qeyd edir.

etdiyini, komandirlərin əmr və tapşırıqlarını vaxtılıq vaxtında yerinə yetirməsini, şəxsi heyətin rəğbətini qazandığını qeyd edir.

hibimin əlini sıxıram. İlk baxışlardan mənə xoş təəssüratlar aşılayan Elvinlə mən də həmsöhbət oluram. Xidmətin başa vurmasına az qalıb. Doğma Qubadlı rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə dayısı və babası şəhid olub. Düşməne nifrəti sifətində də hiss edilən əsgər torpaqlarımızı işğaldan azad edənlərin sıralarında olacağı günü səbirsizliklə gözlədiyini bildirərək söhbətinə davam edir: "Dünyaya göz açmadan dayımı və babamı itirmişəm. Onlar atababa torpaqlarımız uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olublar. Valideynlərim onları hər dəfə xatırladanda gözləri dolur. Düzdür, yaxın adamını itirmək ağır bir dərdədir, amma qürur hissi ilə hamının yanında deyə bilərəm ki, mən də şəhid nəvəsiyəm! İnanıram ki, mənəm kimi bütün əsgərlər də qisas, zəfər günümüzə, Ali Baş Komandanımızın döyüş əmrinə hazırdırlar".

Vətənpərvər əsgərimizlə söh-

bət etdikcə özümü bir anlıq gələcək döyüşlərdə hiss edirəm. Həsretini çəkdiyimiz torpaqlarımıza ayaq basacağıq. Kəlbəcərdə, Qubadlıda, Laçında, işğaldan azad olunacaq bütün torpaqlarımızda üçrəngli bayrağımızı sancacağıq anları düşünürəm. Məni bu xeyallərdən düşmənin tərəfdən atılan güllə səsləri ayırır. Həmsöhbətim olan əsgər də cəld, çevik tərənir, silahını hazır saxlayıb komandirinin əmrini gözləyir. Elvin kimi igid əsgərlərimizin sayəsində düşmənin cavab atəşi ilə dərhal susdurulur.

Əsgər Cavadovdan belə ekstremal vəziyyətlərdə nələrsə etdiyini öyrənmək istəyirəm. "Atəş səsi eşitdikcə gözlərimin önündə Xocalıda qətlə yetirilən günahsız insanların ah-naləsi dayanır. Balaca Zəhranın canına susayan millətdən biz necə qisasımızı almaya bilirik? Bizlərə qarşı törədilən ağır cinayətlər, vəhşiliklər heç bir zaman unudulmayacaq. Düşmənlərimiz bilməlidirlər ki, doğma Qarabağımızı tezliklə geri alacağıq", - deyir.

Elvin Cavadovla söhbətimizdən bir daha əmin oluram ki, torpaqlarımız əmin əllərdədir, bu səngərlərdə Azərbaycanın neçə-neçə qəhrəman övladı yetişib və onların bir qismi yaxın tariximizdə - 2016-cı ilin aprelində zəfər qazandı. Belə qəhrəmanlarımız isə yüzlərlə yox, minlərlə, on minlərlədir. Elvin Cavadov da onlardan biridir...

Leytenant
Orxan HÜSEYNLI,
"Azərbaycan Ordusu"

"Ermənistanın müdafiə naziri azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə əməliyyatında iştirak edib"

Ermənistan rəhbərliyi və ölkənin AŞPA-dakı deputatları tarixi həqiqətləri təhrif etməyi dayandırmalıdır. Bu, belə davam edə bilməz. Vətənim Dağlıq Qarabağ, anadan olub böyüdüyüm Şuşa şəhəri bu gün Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. Belə bir təşkilatda erməni deputatları "Dağlıq Qarabağda demokratiya var" deyərək yalan məlumatlar verməməlidirlər. Silah gücünə və üçüncü ölkənin hərbi qüvvələri hesabına başqa bir dövlətin ərazilərini işğal altında saxlamaqla necə demokratiyadan danışmaq olar?

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Rövşən Rzayev qurumun sessiyası çərçivəsində keçirilən sərbəst müzakirələrdə çıxışı zamanı deyib. O bildirib ki, Ermənistanın müdafiə naziri Ohanyan 1992-ci ildə Dağlıq Qarabağda komandir olub və dinc azərbaycanlı əhalinin qətlə yetirilməsində, azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmənin aparılmasında birbaşa iştirak edib. "Belə bir vəziyyətdə heç kim demokratiyadan danışa bilməz. Yalnız Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı və erməni icmalarının üzvləri arasında dialoqu, eləcə də itirilmiş etimadı bərpa etməklə ATƏT-in Minsk Qrupunun danışıqlar prosesinə töhfə verə və münaqişənin sülh yolu ilə həllinə nail olarıq."

Deputat diqqətə çatdırıb ki, beynəlxalq qurumlar, eləcə də AŞPA ərazi mübahisələrinin nizamlanması istiqamətində prinsipial mövqə göstərməli və dünyada yeni münaqişələrə yol açmamaq üçün bütün separatçı qüvvələrə, eləcə də erməni separatçılara qarşı mübarizədə ciddi yanaşma sərgiləməlidir.

Ordu dövlətin müstəqilliyinin, suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün təminatçısıdır və bütövlükdə cəmiyyəti qorumaqla dövlətin tərkibində olan ən vacib strukturdur. Ona görə də Azərbaycan Ordusunda şəxsi heyətin təlim və tərbiyəsinə xüsusi önəm verilir və onların təbii imkanlarının üzə çıxması üçün hər cür şərait yaradılır. Şəxsi heyətdə müxtəlif qabiliyyətlərin üzə çıxarılması, möhkəmləndirilməsi, öyrədilənlərin mənimsədilməsi, inkişaf etdirilməsi rəhbərlik tərəfindən diqqətdə saxlanılır. Bunun üçün "N" hərbi hissəsində də digər hərbi hissələrdə olduğu kimi şəxsi heyətin vətənpərvər ruhda tərbiyə olunmasına, torpaqlarımızın bir qisminin işğal altında olduğu bir şəraitdə bu yöndə təbliğatın gücləndirilməsinə, ictimai-siyasi dərslərin keçirilməsinə əhəmiyyət verilir.

Kapitan Xoşbəxt Mahmudov söhbət zamanı bildirir ki, ordu rəhbərliyinin qarşısında duran başlıca vəzifələrdən biri də şəxsi heyətin milli məniyyət şüurunun inkişaf etdirilməsi və onlara vətənpərvərlik hisslərinin aşılanmasıdır. "Ordunun qarşısında duran vəzifələr, sözügedən məsələyə son dərəcə məsuliyyətlə yanaşmağı tələb edir. Şəxsi heyətimizin vətənpərvərlik ruhunun yüksək olması hər mənada ordumuzun və dövlətimizin xeyrinədir. Hansı peşə üzrə əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmağımızdan asılı olmayaraq hər kəsdə vətənpərvərlik, torpağa, dövlətə sədaqət hissləri yüksək olmalıdır."

Zabitlə bu mövzuda söhbət edə-edə ideoloji otağa daxil oluruq. Baş leytenant Rəşad Musayev şəxsi heyətə ictimai-

Torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik

siyasi hazırlıq dərsi keçir. Zabit mövzunu elan edir: "Heydər Əliyev və İslami dəyərlərin bərpası. Heydər Əliyev siyasəti Azərbaycanda dini tolerantlığı təmin etmiş və edəcəkdir". Zabit dərse başlayaraq bildirir ki, bu gün Azərbaycan dünyanın tolerantlığı mərkəzidir: "Azərbaycan bir çox millətlərin və ayrı-ayrı dinlərin dinc yaşamasının unikal nümunəsidir. Bütün bunlara görə hər birimiz ümummilli liderimiz Heydər Əliyevə borclu yuq. Yalnız Ulu Öndərimiz öz dərini bilirdi, yüksək bacarığı, mətin iradəsi, böyük idarəçilik təcrübəsi, düzgün və uzaqgörən si-

yasəti sayəsində dövlət-din münasibətlərini tənzim edə bildi. Məhz o, Azərbaycan xalqına müstəqillik, azadlıq, rahatlıq və sabillik bəxş etdi. Azərbaycanda tolerantlıq mədəniyyətinin qorunmasında və bu sahədə böyük islahatların aparılmasında əvəzsiz rol oynadı".

- Onu qeyd edirəm ki, bu yaxınlarda ən yaxşı ictimai-siyasi hazırlıq qrupunun müəyyənləşdirilməsi üçün yarış keçirildi və şəxsi heyətimiz həmin yarışda birinci yeri tutdu, - deyər kapitan Xoşbəxt Mahmudov bildirir. - İctimai-siyasi dərslərin şəxsi heyətimizin formalaş-

masında, nizam-intizamının yüksəldilməsində rolu böyükdür. Həmin dərslər şəxsi heyətimizə dövlətimizin daxili və xarici siyasətini düzgün dərk etməyə, siyasi prosesləri və ölkə rəhbərliyinin siyasi fəaliyyətini daima izləməyə yardımçı olur. Bugünkü dərslər də Ümummilli Liderimizin fəaliyyətinə az da olsa işıq salmağa və əsgərlərimizin dahi şəxsiyyət haqqında məlumatlarını daha da genişləndirməyə xidmət edir.

Əsgər Natiq Qocayev bildirir ki, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpası, ölkədaxili siyasi və-

ziyyətin sabitləşməsi, uğurlu xarici siyasətin yeridilməsi, iqtisadiyyatın dinamik inkişaf etdirilməsi, hərbi quruculuq işlərinin aparılması Ulu Öndərin misilsiz fəaliyyəti ilə bağlıdır. "Onun sayəsində orduda islahatlar aparılıb və vahid komandanlıq yaradılıb. Bu gün fəxr edirəm ki, Ulu Öndər tərəfindən yenidən qurulan, formalaşdırılan, Ali Baş Komandan tərəfindən inkişaf etdirilən bir ordunun əsgəriyəm."

- Aprel döyüşləri ordumuzun inkişafının bariz nümunəsidir, - deyər əsgər Hikmət Baxşəliyev bildirir. - Bu Qələbə Azərbaycan Ordusunun gücünü, qüvvəsini düşməne nümayiş etdirdi. Düşməni anladı ki, Azərbaycanın ən müasir silah-sursatla təmin olunmuş çox güclü ordusu və peşəkar hərbiçiləri var. Bu ordu istənilən zaman işğal altında olan ərazilərimizi düşməndən təmizləməyə hazırdır.

Əsgərlər Rəsul Əhmədov və Əlizamin Əhmədovə əminliklə bildirirlər ki, həmin vaxta az qalıb.

Düşmənin qarşısında güclü Azərbaycan Ordusu dayanır. Azərbaycan əsgərinin qoruduğu torpaqlara və azad etdiyi ərazilərə yağılar yaxın düşə bilməzlər. Əsgərlərimiz işğal altında olan digər əraziləri də azad etmək üçün döyüşə hər an hazırdırlar.

**Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR**

Qürur duyuruq ki, belə orduda xidmət edirik!

Vətənpərvərlik tərbiyəsi ailədən başlayır, məktəblərdə davam etdirilir, ictimaiyyətin təsiriylə genişlənir, hərbi xidmətdə formalaşır. Buna görə də "gənc əsgərlərin hərbi xidmətə hazırlığı ailədən başlayır" - deyər bilərik. Ön xətdə yerləşən hərbi hissələrdə bu amilə ciddi diqqət yetirilir.

Hərbi hissəmizə gələn hər əsgərlə fərdi söhbətlər aparılır. Əsgərin düşüncələrinin mahiyyətini, bu və ya digər məsələyə münasibətini və s. öyrənmək vacibdir. Digər hərbi hissələrdə olduğu kimi, bizim hərbi hissədə də buna həssas yanaşırlar, daha doğrusu, bu, bizim hərbi xidmətimizin tərkib hissəsidir.

Hər əsgərin özünəməxsus xarakteri var. Xarakterlərin, maraqların öyrənilməsi işin təşkilində əhəmiyyətli olur. Fərdi söhbətlərin məzmunu da, aparılması metodları da, təbii ki, hərbi Nizamnamələrin tələblərinə uyğun olur. Bu baxımdan zabitlər söhbəti qarşılıqlı etibar, qarşılıqlı inam əsasında təşkil edir. Əsgər hərbi xidmətinin nədən ibarət olacağını məhz təyin edildiyi hərbi hissədə bilir. Bilir ki, Vətəni qoruyacaq. Məhz hansı mövqedə qoruyacağı ona izah edilir, həmin ərazi ilə yaxından tanış olur. Atıcı silahların istismar xüsusiyyətlərini ilkin hazırlıq mərhələsində mənimsəmiş əsgərlə təkmilləşmə məşğələləri

də təşkil olunur ki, bu da onun döyüş növbətçiliyi aparmasında olduqca gərəklidir.

Əsgərin hərbi xidmətində mənəvi-psixoloji hazırlığın roluna da ciddi diqqət yetiririk. Əsgər nəyi qoruduğunu bilir, necə qorunmalı olduğunu öyrənir. Bu baxımdan əsgər dostluğu da əhəmiyyətlidir. Hərbi hissəmizdə zabit-əsgər münasibətinin səmimiyyətinə çalışırıq. Komandirinə inanan əsgər daha güclü əsgərdir. Əsgər dostuna inanan, güvənən əsgər qəlbindən keçənləri onunla bölüşür. Nəticə etibarilə onu rahat edən nə varsa öz həllini tapır. Əsgər üçün hərbi xidmətdən kənar qayğılar olmur. O, yaxşı bilir ki, belə qayğılar onun hərbi xidmətinə təsir göstərə bilər.

Umumiyyətlə, əsgər hərbi xidmətə ailə problemi ilə gəl-

məməlidir. Əgər varsa, onu unutmamağa çalışmalıdır. Necə deyirlər "Öncə Vətəndir!" - amalıyla yaşamalardır.

Gənc əsgərlərin hərbi xidmətə hazırlığı müəyyən mərhələləri əhatə edir. Hər mərhələ əvvəlkinin davamı olmaqla, eyni məqsədə yönəldilir - vətənpərvər və bacarıqlı əsgər formalaşdırmaq. Bu prosesin bir mərhələsi də mənəvi-psixoloji hazırlıq sistemidir. Biz Ali Baş Komandanın, Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin tələb və göstərişlərini böyük məsuliyyətlə yerinə yetirməklə bu prosesi uğurla həyata keçiririk.

Əsgərlərimiz torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi amalı ilə xidmət edirlər.

Gənc əsgərlərin döyüş növbətçiliyinə hazırlığı ordu quruculuğunun tərkib hissələrindən biridir və hərbi hissənin komandanlığı, zabitlər məhz bu amil əsasında xidmət edirlər...

Azərbaycan əsgərinin döyüş hazırlığı da, mənəvi-psixoloji hazırlığı da yüksəkdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dediyi kimi "Azərbaycan Ordusu nəinki bölgədə, dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır". Zabitlərimiz, əsgərlərimiz doğma ordumuzda xidmət etmələri ilə qürur duyurlar.

**Leytenant
Şahmar PİRİŞEV,
"N" hərbi hissəsi**

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

29 yanvar 2018-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 114 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonunun Voskevan kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq, Qazax rayonunun Kəmərlı, Məzəm kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə və Berd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyarx, Çiləbürt, Ağdam rayonunun Şıxlar, Baş Qərvənd, Yusifcanlı, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysellı, Qobu Dilağarda, Qərvənd, Qaraxanbəyli, Qorqan, Kürdlər, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Nüzgar və Mehdili kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

30 yanvar 2018-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 120 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonunun Şavarşavan, Voskevan kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, İcevan rayonunun Berkəber və Ayqəovit kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qaymaqlı, Fərəhli, Məzəm, Qızıllı, Bala Cəfərli kəndlərində, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əlibəyli, Ağdam, Koxanəbi kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyarx, Çiləbürt, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Şıxlar, Baş Qərvənd, Cəvahirli, Qaraqaşlı, Şirvanlı, Acarlı, Yusifcanlı, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysellı, Qobu Dilağarda, Qərvənd, Qaraxanbəyli, Aşağı Seyidəhmədli, Qorqan, Kürdlər, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Nüzgar və Mehdili kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Azərbaycan Ordusu - 100

Xalq Cümhuriyyəti dövründə ordu quruculuğu

(IV məqalə)

Bu sazişdən əlavə iki dövlət arasında hərbi-texniki əməkdaşlıq haqqında da sənəd imzalandı və həmin sənədə müvafiq olaraq Gürcüstan həm hərbi texnika və sursat baxımından, həm də kadrların hazırlanması baxımından Azərbaycana dəyərli kömək göstərdi. Bu respublikadan gətirilmiş olan silah, sursat və təchizat Azərbaycanın qoşun hissələrini, o cümlədən şimal sərhəddini qoruyan qoşun bölmələrinin maddi-texniki imkanlarını xeyli yaxşılaşdırdı.

1919-cu ilin avqustunda kifayət qədər formalaşmış hərbi hissələr Lənkəran bölgəsinin Azərbaycan hökumətinə tabe olmayan qüvvələrdən təmizlənməsi üzrə ilk irimiyaşlı döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsində iştirak ediblər. Bu bərədə Hərbi Nazirlik Azərbaycan hökumətindən hələ 1919-cu il iyulun əvvəllərində göstəriş almışdı. Həmin vaxt bölgədə nəzarət bolşevik qüvvələrinin əlində idi. Lakin onların elan etdikləri "Muğan Sovet Respublikasının" ömrü də uzun olmadı. Ağqvardiyaçı rus zabitlərinin rəhbərliyi altında olan qüvvələr iyulun 24-25-də Lənkəranın mühüm obyektlərini yenidən nəzarət altına aldılar. İyulun 26-da Prişibdə özlərinin qurultayını çağıraraq ağqvardiyaçıları bölgədə öz hakimiyyətlərini bərpa etdiklərini bildirdilər. Bu qüvvələri bölgədən sıxışdırıb çıxarmaq və bölgədə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin səlahiyyətlərini bərqərar etmək üçün Lənkəran dəstəsi yaradıldı.

1919-cu il avqustun əvvəllərində Lənkəran dəstəsi artıq formalaşdırılmış və hərəkət üçün müəyyən hazırlıq da görülmüşdü. Bununla bağlı avqustun 4-də hərbi nazir müvafiq əmr imzaladı. Həmin əmrə dəstənin komandanlığı Ümumi qərargahın rəisi general-mayor Həbib bəy Səlimova həvalə olundu və ona Hacıqabul, Salyan, Pokrovsk, Prişib və Lənkəran marşrutu ilə Lənkəran qəzasına hərəkət etmək və orada qayda-qanun bərqərar etmək tapşırılmışdı.

Dəstənin tərkibinə 5-ci Bakı piyada alayı, 3-cü Şəki süvari alayı, 2-ci yüngül topçu, 6-cı dağ topçu və əlahiddə qaubitsa batareyaları, istehkam taqımı və zirehli maşınlar taqımı daxil idi.

Hacıqabulda toplaşan Lənkəran dəstəsi avqustun 13-də Lənkərana doğru hərəkətə başladı. Dəstənin qarşısına qısa müddət ərzində bölgədəki silahlı qüvvələri tərkisilah etmək vəzifəsi qoşulmuşdu. Dəstənin qətiyyətli və çevik fəaliyyəti ilə sentyabrın 3-də tapşırılan vəzifə müvəffəqiyyətlə yerinə yetirildi və bölgədəki rus qüvvələri tərkisilah edildilər. Hərbi nazir S.Mehmandarov Lənkəran dəstəsinin fəaliyyətinin nəticələri ilə bağlı 19 sentyabr 1919-cu il tarixli 420 sayılı əmrini imzaladı. Əmrin ikinci bəndində deyilirdi: "Lənkəran şəhərinin tutulması, həmin rayonda qayda-qanunun bərpa edilməsi və Azərbaycan hökumətinin təsdiq edilməsi üçün mənim tərəfindən Lənkərana Ümumi qərargah rəisi general-mayor Səlimovun komandanlığı altında üç qoşun növündən ibarət xüsusi dəstə təchiz edilmiş və göndərilmişdi.

Hacıqabuldan Lənkərana və geriye olan 430 verstlik məsafəni güclü istidə bizim gənc ordumuz xəstələr və arxada qalanlar olmadan 15 günə qət etmişdir. Bütün yürüş ərzində dəstədə qayda-qanun pozulmamış, yerli sakinlərdən heç birinə kiçik bir ziyan da vurulmamışdır. Yolboyu şəhər və kəndlərin əhalisi dəstənin zabit və əsgərlərinin nəzakətli davranışlarını böyük minnətdarlıqla qeyd edirdilər. Mən buna dəstənin Lənkərandan gətməsindən sonra şəxsi səfərim zamanı əmin oldum. Hamıda əsl hərbi görkəmi və nümunəvi nizam-intizamı ilə güclü təəssürat yaradan dəstə zəngin hərbi qənimətlə Lənkəran qəzasını və Muğanı əzizimiz Azərbaycanın ağuşu-

na qayıtdı, zülmədən və anarxiyadan əziyyət çəkən əhalini sakitləşdirdi və əmin-amanlığı təmin etdi. Bütün bunlar bir damla qan tökülmədən həyata keçirildi. Azərbaycan Ordusunun birinci hərbi yürüşündə özlərini qoçaq və şərəfli döyüşçü kimi göstərən gənc əsgərlərə ürkədən "sag ol" deyirəm".

Tərkisilah zamanı əhalidən və Muğan qüvvələrindən 22 ədəd top alındı. Həmin topların 20 ədədi tam işlək vəziyyətdə, 2-si sökülmüş vəziyyətdə idi. Bundan başqa 25 ədəd tam işlək pulemyot və 7 ədəd işləməyən pulemyot toplanmışdı.

Lənkəran dəstəsinin cənub bölgəsində fəaliyyəti ərzində yuxarıda göstərilən silahlardan başqa Muğandakı qüvvələrdən və rus əhalisindən 517 ədəd berdanka tüfəng, 93 ədəd türk tüfəngi, 382 ədəd ov tüfəngi, 289 ədəd müxtəlif silahlar, 36 ədəd süngü, 670 ədəd ingilis patronu, 12454 ədəd berdanka patronu, 26 ədəd səhra bombası, 3 ədəd aeroplan bombası, 15 ədəd qılınç və 40 ədəd xəncər alınmışdı. Bütün bu silahlar sonradan Lənkərandakı təşkilinə başlanan köməkçi taborla təhvil verilmişdi.

1919-cu ilin sentyabrında Bakı hərbi limanının, təyyarə dəstəsinin, zirehli avtomobillər taqımının, mövqe batareyasının ştatlarının hazırlanmasına başlandı. Sentyabrın 14-dən təyyarə dəstəsinin və zirehli avtomobillər dəstəsinin, sentyabrın 24-dən mövqe batareyasının, oktyabrın 1-dən isə "Astarabad" hərbi gəmisinin ştatları qüvvədə sayıldı.

6-cı Göyçay piyada alayının formalaşdırılması da böyük sürətlə aparılırdı. Qışlıqların çatışmaması, geyim, ərzaq çətinlikləri olmasına baxmayaraq, 1919-cu il oktyabrın sonuna qədər alayın təşkili demək olar ki, başa çatdırıldı.

Formalaşma prosesinin necə getməsi bərədə hissə komandirləri mütəmadi olaraq hesabat verirdilər. Həmin hesabatlar həm diviziya komandirinə, həm Ümumi qərargaha, həm də Baş Ərkani-hərbə göndərilirdi. Hissə komandirləri komplektləşmənin, silah və texnika ilə təchizatın vəziyyəti, işlək silahların miqdarı, xarab silahların bərpası, şəxsi heyətin əhval-ruhiyyəsi, ərzaq, geyim və tibbi vəziyyəti, təlim-tərbiyənin gedişi, fərariliyin vəziyyəti, qoşunların yerləşdirilməsi və sənədləşmənin aparılması bərədə yuxarı orqanlara məlumat verməli idilər. Bütün bu məsələləri özündə birləşdirən xüsusi hesabat forması hazırlanmışdı ki, onların öyrənilməsi rəhbər orqanlara formalaşma prosesini daimi nəzarət altında saxlamaq imkanı verirdi.

1919-cu ilin sonuna kimi Lənkəran köməkçi (ehtiyat) taboru alaya çevrilərək 7-ci Şirvan alayı adlandırıldı, Bakı İstehkamat Hissəsinin müdafiə taboru yaradıldı, süvari, piyada alaylarının, əlahiddə taborların və hərbi məktəbin döyüş bayraqlarının təsviri təsdiq edildi.

1919-cu ilin sonlarından etibarən qoşun hissələri, əlahiddə taborlar və hərbi məktəb üçün döyüş bayraqlarının təbiiqinə başlandı. Bu bayraqlar da milli dəyərlər əsasında hazırlanmışdı və onun verildiyi hissənin Azərbaycan Ordusuna məxsusluğunu təsdiq edirdi. Bayraqlar eyni təsvirə malik idilər. Onların layihəsinin hazırlanması Nazirliyin hərbi topoqrafiya şöbəsinə tapşırılmışdı və həmin layihə hazırlanarkən milli simvolların istifadəsinə, milli ənənələrə bağlı müəyyən elementlərin təbiiqinə xüsusi diqqət yetirilmişdi.

Döyüş bayrağı - parça, lent, ucluq, ağac və dəstəkdən ibarət idi. Parça gümüşü saçaqlarla tamamlanan, kənarlarına naxış vurulmuş mavi rəngli stof ipəkdən və atlasdan ibarət idi. Bayrağın o biri üzünün naxışı görünməsin deyərək parça ikiqat bükülmüşdü. Yuxarı sol küncündə gümüşü saplarla səkkizguşəli ulduz və aypara çəkilmişdi. Bayrağın kənarı ilə işlənmiş naxış şərqi böyük sərkərdəsi Teymurləngin Səmərqənd şəhərindəki qəbrinin üzərində olan təsvirdən götürülmüşdü və Azərbaycan Ordusunun döyüş bayrağında şərqi qəhrəmanlıq ənənələrinin sadiqliyini təcəssüm etdirirdi. Bayrağın bir üzündə ərəb hərfləri ilə "Azərbaycan" sözü, o biri üzündə isə Qurandan aye - "Nəsrin min Allah və fəthi qərib" (Allahdan kömək olarsa qələbə yaxındadır) yazılmışdı. Bayrağın lentləri 15 santimetr enində yaşıl və qırmızı parçadan hazırlanmışdı və ucluqları 10 santimetr uzunluğunda saçaqlarla tamamlanmışdı. Qırmızı lentin üzərində gümüşü saplarla 7 ox olan ox qabı, nizə və iki yay çəkilmişdi. Yaşıl lentin üzərində də gümüşü saplarla içində 7 ox olan ox qabı, iki yay, boncuq və Teymurləngin nizəsinin rəsmi işlənmişdi. Lentlər bayraq ağacının yuxarısına düyünlənirdi. Bayrağın ucluğu 5 hissədən ibarət idi: klinus, silindr, kürə (şar), kəsik ellipsoid və nizə. Bayraq ağacı 2,6 metr uzunluğunda və 3,7 santimetr diametrində olmalı idi. Dəstək gümüşü silindrdən ibarət olub, bayraq ağacının qurtaracağına geyindirilirdi. Dəstəyin aşağı və yuxarı qurtaracağı 2,5 millimetrlilik qızılı haşiyə ilə əhatə edilmişdi. Daha sonra 1,5 millimetr enində qızılı haşiyə ilə tamamlanmış mavi mina var idi. Qızıl haşiyənin arasında yuxarı küncdə Azərbaycan ulduzları neqş olunmuş, aşağı küncdə isə qızıldan aypara ziqzaq, daha sonra bayrağın rəngləri ilə boyadılmış, kürəciklərlə bəzədilmiş qabarıq gümüşü halqadan keçirdi. Dəstəyin gümüşü hissəsində bayrağın məxsus olduğu hissənin adı və həmin hissənin yaranma tarixi həkk olunudu.

Döyüş bayrağının təsvirinin elan olunması ilə bağlı nazirin əmrində deyilirdi ki, təsdiq olunmuş layihənin əsasında indiki dövrdə xalqın milli şüurunun inkişafı, məscid və kitablarda, habelə böyük Teymurləng və onun davamçıları

tərəfindən inşa edilmiş tikililərdə əks olunmuş qədim memarlıq nişanələri daşınmışdır ki, onlar indi 8-ci Ağdaş piyada alayının və Zəngəzurda yerli əhaldən ibarət xüsusi hərbi hissələrin formalaşdırılması ilə başa çatdırıldı.

Bütün bu təşkilatı işləri həyata keçirməklə Hərbi Nazirlik 1919-cu ilin sonunadək Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin sayını isə 5 min başa çatdırmalı idi. Nəzərdə tutulmuşdu ki, ilin sonunadək atların sayı 10 min baş olacaqdır.

Ordunun sayının il ərzində iki dəfə artırılmasına nail olmaq üçün 1920-ci ilin elə ilk günlərində çox geniş quruculuq işlərinin aparılması planlaşdırıldı. Tərtib edilmiş fəaliyyət planına görə il ərzində aşağıdakı hissələr yaradılmalı idi: 1) 9-cu piyada alayı, 2) 9-cu piyada alayının yaradılması ilə 3-cü piyada diviziyasının qərargahı təşkil edilməli, 7-ci Şirvan, 8-ci Ağdaş və 9-cu piyada alayları bu diviziya təbə etdirilməli idi; 3) 4-cü süvari alayı; 4) iki qaubitsa batareyası; 5) qaubitsa divizionunun qərargahı; 6) bir dağ-süvari batareyası; 7) dağ-süvari divizionunun qərargahı; 8) üç batareyadan ibarət yüngül səhra divizionu və onun qərargahı; 9) hər biri bir bölük həcmində olan dörd məhəlli komanda və hər biri yarım bölükdən ibarət olan üç məhəlli komanda. bu məhəlli komandalər səfərbərlilik idarələrinin yanında yaradılmalı və çağırışçıların xidmət yerinə çatdırılması ilə məşğul olmalı idi.

Bütünlükdə qısa müddət ərzində döyüşkən və hazırlıqlı bir ordu yatarmaq mümkün oldu və bu ordunun köməyi ilə 1920-ci ilin Novruz bayramı günlərində Qarabağ ətrafında başlanan kütləvi erməni hərbi təcavüzünün qarşısını almaq mümkün oldu.

Ümumən, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ordusunun təşkili Azərbaycanın hərbi tarixində və bütünlükdə Azərbaycan xalqının tarixində əhəmiyyətli bir hadisə idi. Çünki hər şeydən əvvəl bu ordunun yaradılması ilə Azərbaycanda nizami ordu quruculuğunun əsası qoyuldu və Azərbaycanda silahlı qüvvələr quruculuğu tarixində xarakter etibarəti ilə tamamilə yeni bir səhifə açıldı. XX əsrin əvvəllərində yenidən reallığa çevrilən Azərbaycan Ordusu quruculuğu yeni və mütərəqqi dəyərlər üzərində aparılırdı və həmin dəyərlər şərqdə ilk demokratik dövlət quruluşu olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mahiyyətindən irəli gəlirdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Ordusunun ən yaxşı ənənələri bizim müasir və güclü ordumuzun simasında öz əksini tapmışdır. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən tarixi reallığa çevrilən və bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inkişafının ən yüksək səviyyəsinə çatan Azərbaycan Ordusu təchizat səviyyəsinə, döyüş hazırlığına, şəxsi heyətinin mənaəvi keyfiyyətinə, idarəetmə strukturlarının peşəkarlığına görə dünyanın ən güclü ordularından biridir. Son illər ərzində Azərbaycan Ordusunun siması tamamilə dəyişilmişdir. Bu ordu xalqımızın sevic, qürur və güvənc yerinə, Ali Baş Komandanın bütün əmrələrinə yerinə yetirməyə qadir olan bir orduya çevrilmişdir. 2016-cı ilin aprel döyüşləri də bunu nümayiş etdirdi. Həmin döyüşlərin uğurları bizim böyük qələbəmizin başlanğıcıdır. Bu uğurun sona çatdırılacağı gün isə heç də uzaqda deyil. Azərbaycan Ordusunun gücü bizdə belə bir əminlik yaradır.

**Ehtiyatda olan polkovnik
Mehman SÜLEYMANOV,
Silahlı Qüvvələrin Hərbi
Akademiyaşının
Adyunktura və Elm
şöbəsinin hərbi tarixi
üzrə dosenti, tarix
elmləri doktoru**

Tariximizə qanla yazılmış 20 Yanvar faciəsinin baş verdiyi günlərdən bizi 28 illik bir zaman fasiləsi ayırır. Bu hadisələrin iştirakçısı olan şəhər sakinləri ilə söhbət etdikcə soyuq şərbət gecəsində baş verən qanlı hadisələr kino lenti kimi gözümüzün önündə yenidən canlanır. İlk həmsöhbətim olan Namiq Qasımov 20 Yanvar gecəsində şahidi olduğu hadisələrdən ürək ağrısı ilə danışdı:

- 20 Yanvar faciəsi heç vaxt yaddaşından silinməyəcək. Həmin gecə çalışdığım İlham Allahverdiyev adına Gəmiqayırma və Gəmi Təmiri Zavodunun fəhlələri ilə Badamdar qəsəbəsinin yaxınlığında yerləşən, el arasında "Qurd qapısı" kimi tanınan yerdə dayanmışdıq. Havanın çox soyuq və küləkli olmasına baxmayaraq, buraya keyli adam toplaşmışdı. Məqsədimiz şəhərimizə girmək istəyən qoşunların qarşısını kəsmək idi. Böyük bir tonqal çatıb ətrafında dayanmışdıq. Heç kimin evinə qayıtmaq fikri yox idi. Gecənin bir aləmində yanımda bir dəstə adam gəlib dedi ki, daha burada dayanmağın mənası yoxdur. Qoşunlar metronun "XI Qızıl ordu" stansiyası tərəfdən şəhərə giriblər. İndiki Mətbuat prospekti ilə yüksək sürətlə irəliləyirdik. Yollarda maşın olmadıqından işıqforlara da məhəl qoymurduq. Məqsədimiz hadisə yerinə tez çatmaq idi. Bakı Dövlət Universitetinin yanına çatanda uzaqdan tankların bizə tərəf sütdüyünü gördük. Düşündük ki, indicə bizə atəş açacaqlar. Amma onlar bizə güllə atmasalar da, məcbur etdilər ki, yolumuzun səmtini dəyişib metronun "Elmlər Akademiyası" stansiyasına tərəf düşək. Başqa çıxış yolumuz olmadığından onların tələblərinə əməl etdik. Metronun yanından sağa dönüb geri qayıtdıq. Bu yolda hərbiçilər gözə dəymirdi. 20 nömrəli məktəbin yanından da sağ tərəfə döndük ki, Badamdar qəsəbəsinə gedək. Elə bir az yuxarı qalxmışdıq ki, zirehli texnikalar nəriltili-gurultu sala-sala buradakı yol dairəsinin yaxınlığında qabağımızı kəşib avtobusumuzu mühasirəyə aldılar. Gecənin bu vaxtında şəhərimizə soxulmuş Sovet əsgərləri üstümüzdə qışqırıb bir-birlərinə deyirdilər ki, bunlar "boyeviklər"dir. Bizi mühasirəyə alandan sonra bir-bir yərə düşməyimizi əmr etdilər. Sifətlərindən vəhşilik yağan bu əsgərlər bizimlə çox kobud davranırdılar. Avtomatlarının qundağı ilə vura-vura bizi üz üstə asfaltla uzadıb ciblərimizi axtarmağa başladılar. Bu, qaniçən cəlladlar elə bilirdilər ki, biz silahlıyıq. Əynim-

Mübarizə tariximizin şanlı səhifəsi

dəki kiteli, başımdakı papağı gören quldurlar barmaqlarını mənə tuşlayıb "afqanes" dedilər. Mənim üstümü lap ciddi yoxladılar. Silah tapmayandan sonra onlardan biri yüksək səsle nalayıq söyləşər söydü. Mən də həmin söyləşərlə ona cavab qayıtdım. Gözləmədiyi bu cavabdan əsəbiləşən quldur məni avtomatın qundağı və süngüsü ilə vurmağa başladı. Güclü zərbələr nəticəsində həm başımdan, həm də qolumdan yaralandım. Süngü dəyən yerlərdən qan axırdı. Səs-küyə qonşu binaların evvanlarına çıxanlar hərbiçilərə yalvarırdılar ki, rəhmə gəlib bizi öldürməsinlər. Gözləri qızmış sərxoş imperiya əsgərləri bu anlarda heç kimi eşitmək istəmirdilər.

Qəflətən yanımda peyda olan zabıt onların üstünə qışqırandan sonra əsgərlər rədd olub getdilər. Tanklarına minməzdən əvvəl hərbiçilərdən biri bizi gəzdirən avtobusun mühərriki işə salıb, ötürücünü keçirib, sükanı buraxıb özü yerə tullandı. İdarəolunmayan avtobus bir az irəli gedib işıq dirəyinə deyib dayandı. Zərbənin gücündən qabaq şüşə çilik-çilik olub yerə töküldü. Əsgərlər gedəndən sonra iş yoldaşlarım başıma yığışdılar. Yaralarımın axan qan kəsilmək bilmirdi. Sürücü tələsik maşını işə salmaq istədi ki, mənə xəstəxanaya çatdırsın. Amma mühərriki işə sala bilmədi. Məlum oldu ki, quldurlar gedərkən maşının açarını da özləri ilə aparıblar. Axır ki, çox əlləşəndən sonra avtobusun mühərriki uğuldadı. Amma şəhərdə atışma getdiyindən küçələrə çıxıb xəstəxanaya getmək də təhlükəliydi. Şəhər imperiya əsgərləri və zirehli texnikalarla dolu idi. Böyük çətinliklə yaşadığım 20-ci

sahəyə qayıda bildim. Qonşuluğumuzda tibb bacısı yaşayırdı. Gecənin yarısı olsa da, onu yuxudan oyatdım ki, yarama baxsın. Sağ olsun şefqət bacısı, yarama dava-dərman qoyub başımı sarıdı. Səhər tezdən şəhərə çıxanda küçə və prospektləri qan içində gördüm. Sovet əsgərləri öz ölkəsinin dinc, əliyalın və heç bir günahın sahibi olmayan vətəndaşlarını böyük amansızlıqla, vəhşiliklə qətlə yetirmişdilər. Ağrı-acısını yaşadığımız o gecəni heç vaxt yaddan çıxarmayacağam. Sovet əsgərlərinin amansızlığı bizi mübarizə yolumuzdan döndərmədi. Axır ki, arzumuza çatdıq, ölkəmiz müstəqilliyinə qovuşdu.

- O dəhşətli günlərdə ölkəmizin paytaxtında baş verən hadisələrdən çox narahat idim, - deyər şəhid anası Lyudmila Bessantina söhbətimizə davam etdi: - Nəse ürəyimə dammışdı ki, qorxulu hadisələr olacaq. Amma bir neçə gündən sonra övladımı itirəcəyimi heç ağılıma da gətirmirdim. Yanvarın 19-da erkən yatmağıma səbəb televiziyanın yayımını dayandırması idi. Gecə yarından sonra tankların gurultusuna, silahların sağıltısına yuxudan ayıldım. Öz-özümə sual verdim: aman Allah, bu nə atışmadır, güllələri hara və kimə atırlar? Biz İnşaatçılar prospektindəki "Olimp" mağazası yerləşən binanın beşinci mərtəbəsində yaşayırdıq. Özüm-özümə verdiyim suallara cavab tapmaq üçün pəncərəyə yaxınlaşıb küçəyə baxmaq istədim. Mənimlə bərabər yuxudan oyanan 17 yaşlı qızım Vera da küçədə nələr baş verdiyini öyrənmək üçün işığı yandırır pəncərədən aşağı boylandı. Bu vaxt pəncərəmiz atəşə tutuldu. Bir göz qırpmında

şüşələr çilik-çilik olub yerə töküldü. Tez geri çəkilib döşəmənin üstünə uzandıq. Vera "ay ana, mənə vurduqlar," - deyib yerə yıxıldı. Tez özümü onun üstünə atdım. Qızımı qan içində görəndə dəhşətə gəldim, ağılim başımdan çıxdı. Imperiya əsgərləri Veranı vurmışdular. Aman Allah, bu nə işdir başıma gəlir? İndi mən nə edim, başıma nə çarə qılım, qızımı xəstəxanaya necə çatdırım? Çaxıb qalmışdım, nə edəcəyimi bilmirdim. İlk ağılıma gələn bu oldu ki, təcili yardıma zəng vurum. Nömrəni yığıb həkim çağırıdım, ünvanı dedim. Çox keçmədi ki, təcili yardım maşını gəldi. Onda Vera özündəydi, bizimlə danışdı. Onu aşağı düşürüb ehtiyatla maşına qoyduq. Qızımı bu vəziyyətdə tək qoya bilməzdim. Ona görə də tez keçib maşında oturdum. Binanın arxasından dönüb küçəyə çıxdım. Elə hey sürücünü tələsdirirdim ki, yolda ləngiməsin, bizi xəstəxanaya tez çatdırsın, Veranın həyatını xilas edək, onu ölümdən qurtaraq. İlahi, şəhərimizin küçələri nə gündə idi! Zirehli, tırtilli texnikaların gurultusu, avtomat və başqa silahlardan açılan atəş səsləri hər tərəfi başına götürmüşdü. Qaniçən imperiya əsgərləri bir neçə yerdə maşınımızın qabağını kəsdilər. Yaralı apardığımızı bildirib çətinliklə də olsa irəliləyirdik. Şəfa ocağına vaxtında çatmayıdık, bəlkə də həkimlər qızımın həyatını xilas edə bilirdilər. Amma başımıza bədbəxt hadisə gəldi. Silahlı quldurlar xəstəxanaya çatmağa az qalmış yaralı aparən təcili yardım maşınına atəş tutdular. Sürücü yararsız hala düşmüş maşını çətinliklə də olsa yolun kənarına çəkib saxladı. Qızıma tibbi yardım edən həkimin özü də ağır yaralanmışdı. Belə ağır vəziyyətdə yarandığını gören sürücü maşındakı rabitə vasitəsilə ikinci yardım briqadası çağırıldı. Qızımın vəziyyəti ağırlaşırdı. Xeyli gözlədikdən sonra təcili yardım maşını gəlib çıxdı. Veranı da, həkimini də həmin maşına qoyub yolumuza davam etdik. Amma artıq gec idi, 17 il sevə-sevə böyütdüyüm, özümdən də çox sevdiyim qızım Vera keçinmişdi, gözlərini əbədi olaraq yummuşdu. O gözlər bir daha açılmayacaq, bizə baxmayacaq. Dünya-ələm başıma fırlandı, sarsıldım, bütün varlığını titrədi. Qızımın qatilləri bir vaxtlar şəhinə sülh mahınları qoşulmuş Sovet əsgərləri idi. Ağlamaqdan göz yaşlarım da qurumuşdu, qışqırmaqdan səsim batmışdı. Başqa şəhidlər kimi Vera da böyük ehtiramla Xiyabanda dəfn edildi. Buna görə Azərbaycan xalqına, qızımın xatirəsinə əziz tutan bütün insanlara dərin minnətdarlığımı bildirirəm...

Bəli, o faciədən illər ötsə də, xalqımız azadlığı və müstəqilliyi uğrunda şəhid olan oğul və qızlarını heç vaxt unutmayacaq. Çünki onların adı xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə böyük hərflərlə yazılıb.

Vahid MƏHƏRRƏMOV

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Çində hərbi təyyarə təlim zamanı qəzaya uğrayıb

Çin hərbi hava qüvvələrinin təyyarəsi təlim uçuşu zamanı qəzaya uğrayıb. Quycou vilayətində keçirilən təlimdə təyyarə dağa çırpılıb.

Hələlik pilotların taleyi barədə məlumat yoxdur. Hadisə yerində axtarış işləri aparılır.

İraqda amerikalı pilotların səhvi təhlükəsizlik qüvvələrinin 7 əməkdaşının ölümü ilə nəticələnib

ABŞ helikopteri İraqın Əl-Ənbar əyalətinin Əl-Bağdadi rayonunda səhvi təhlükəsizlik qüvvələrinin avtomobillərini atəşə tutub.

Hadisə nəticəsində 7 nəfər həlak olub, 11 nəfər yaralanıb. İncident zamanı, həmçinin yerli qəbilənin şeyxi ilə görüşə gedən polis rəhbəri və administrasiya başçısının avtomobilləri də atəşə məruz qalıb.

İraqın anti-terror birləşməsinin komandanlığı isə öz növbəsində həmin rayonda beynəlxalq koalisiyanın havadan dəstək verdiyi xüsusi əməliyyatın keçirildiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, fəaliyyət əvvəlcədən razılaşdırılmadığı üçün təhlükəsizlik qüvvələri silahlı qrupla səhv salınıb.

Kabildə hərbi akademiya hücum zamanı həlak olanların sayı 11 nəfərə çatıb

Kabildə hərbi akademiya hücum nəticəsində həlak olanların və zərər çəkənlərin sayı artıb.

Ölənlərin sayı 11 nəfərə çatıb, daha 16 nəfər yaralanıb.

Yanvarın 29-da səhər bir qrup silahlı şəxs Kabildə yerləşən Marşal Fəhim adına hərbi akademiya hücum edib. Təhlükəsizlik qüvvələri təhsil müəssisəsinə gedən yolu bağlayıb. Akademiyanın ərazisində atəş və partlayış səsləri eşidilib. Hücumda 5 silahlı iştirak edib. Onların 4-ü öldürülüb, biri isə sağ ələ keçirilib.

Hücumun məsuliyyətini İŞİD qruplaşmasının öz üzərinə götürdüyü bildirilir.

Bundan bir müddət əvvəl, yanvarın 20-də isə "Taliban" hərəkatının silahlıları Kabildə "Intercontinental Hotel" mehmanxanasına hücum etmişdilər. Nəticədə 43 nəfər, o cümlədən çox sayda xarici ölkə vətəndaşları həlak olmuşdu. ABŞ Dövlət Departamenti bu terror aktının qurbanları sırasında 4 amerikalının da olduğunu təsdiqləyib.

Ukraynadan Slovakiya qanunsuz keçmək istəyən Ermənistan vətəndaşları saxlanılıblar

Ukraynadan Slovakiya qanunsuz keçmək istəyən Ermənistan vətəndaşları saxlanılıb.

Karpatda sərhəddə Ermənistan vətəndaşları olan iki kişi və qadını saxlayıblar. Onların bələdçinin köməyi ilə Ukrayna-Slovakiya sərhədini qanunsuz keçməyə cəhd göstərdikləri müəyyənənib. Bundan sonra hüquq-mühafizə orqanları yaxınlıqda olan Ujgorod şəhəri ərazisində Ermənistan vətəndaşlarına köməklik edən bələdçini saxlayıblar. Onun üzərindən külli miqdarda xarici valyuta, bank kartları və digər sənədlər aşkarlanıb.

Məlumatda bildirilib ki, Ermənistan vətəndaşlarının şəxsiyyətləri müəyyənləşdirildikdən sonra onlar inzibati məsuliyyətə cəlb olunacaqlar.

AZƏRTAC-ın
materialları əsasında

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının adyunktura bölməsinə qəbul elan edilir

Müdafiə nazirinin müvafiq qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasının adyunktura bölməsinə qəbul elan edilir.

Qəbul cari il üçün fəlsəfə və elmlər doktoru proqramları üzrə aparılır.

Qəbul "73-Milli təhlükəsizlik və hərbi elmlər" sahəsinə aid bir neçə ixtisasları üzrə elan olunur:

- Hərbi nəzəri;
- Hərbi xüsusi elmlər;
- Hərbi təbabət;
- Milli təhlükəsizlik.

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə adyunktura Silahlı Qüvvələrdə həqiqi

hərbi xidmətdə olan, ali təhsilli (ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən, yaxud təhsili ona bərabər tutulan, tibbi təhsildə isə həkim və həkim-mütəxəssis), həmçinin pedaqoji və ya elmi-tədqiqat işində bacarığı olan zabitlər (qulluqçular) qəbul edilir. Mülki ali təhsil müəssisələrini bitirən zabitlər, bundan əlavə, zabit vəzifələrində 2 ildən az olmayaraq xidmət təcrübəsinə malik olmalıdır.

Elmlər doktoru proqramı üzrə adyunktura seçdikləri sahədə elmi və ya elmi-pedaqoji nailiyyəti olan, fundamental tədqiqatları yüksək səviyyədə aparmaq qabiliyyətinə və "fəlsəfə doktoru" (elmlər namizədi) elmi (alimlik) dərəcəsinə malik zabitlər (qulluqçular) qəbul edilir. Raporta çap olunan elmi

işlərin siyahısı və ya seçilən ixtisas üzrə referat (fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə), ali təhsil müəssisəni bitirmək haqqında diplomun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış zabitlər (qulluqçular) üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması haqqında şəhadətnamə), xidməti (iş yerindən) xasiyyətnamə, kadrların şəxsi-qeydiyyat vərəqi, tər-cümeyi-hal, 2 ədəd foto (3x4 ölçüdə), şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti, çap edilən elmi əsərlərin siyahısı (elmlər doktoru hazırlığı üzrə), "Elmlər doktoru" elmi dərəcəsi iddiaçısı üçün fəlsəfə doktoru (elmlər namizədi) diplomunun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (bu diplomu xarici ölkələrdə almış zabitlər (qulluqçular) üçün təkrar attestasiya (nostrifikasi-

ya diplomu), dissertasiyanın açıq planı və bu plana dissertasiyanın aid olduğu sahə üzrə iki hərbi təşkilat, yaxud müvafiq ixtisas üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan iki mütəxəssisdən alınmış yazılı rəy (elmlər doktoru hazırlığı üzrə) sənədləri əlavə edilməlidir. Toplanan sənədlər rəportla birlikdə iyunun 1-dək Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasına göndərilməlidir.

Ünvan:

Bakı şəhəri, Şəfaət Mehdiyev küçəsi 136, Qızıl Şərq şəhərçiyi, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası.

Əlaqə telefonu:

(012) 404-18-31;
(050) 317 33 61.

E-mail:

doktorantura@box.az

İdman

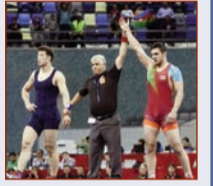
Güləşçilərimiz "Təxti Kuboku" beynəlxalq turnirində iki medal qazanıblar

İrənin Mehşəhr şəhərində yunan-Roma güləşi üzrə böyükler arasında ənənəvi "Təxti Kuboku" beynəlxalq turniri başa çatıb.

Yığmamızın üzvləri turniri 1 qızıl və 1 bürünc medalla tamamlayıblar.

Bütün rəqiblərini üstələyən Orxan Nuriyev (97 kq) turnirin qızıl medalına sahib olub. Hələdici görüşdə güləşçimiz Türkiyə təmsilçisi, Rio Olimpiadasının bürünc medalçısı Cenk İldem üzərində inamli qələbə qazanıb.

Bürünc medalı isə yığmamıza Türmən Eyyubov (97 kq) qazandırılıb. Üçüncü yer uğrunda görüşdə idmançımız İran təmsilçisi Mohammed Yeganehlı gərgin keçən qarşılaşmadan qalib ayrılıb.

Abdulla Qədimbəyli şahmat üzrə Azərbaycan çempionu olub

Beynəlxalq dərəcəli usta Abdulla Qədimbəyli (2002-ci il təvəllüdü) 9 mümkün xaldan 7 xal toplayaraq və onunla bərabər nəticə göstərən yaşadı, FIDE ustası Rəvan Əliyevi əlavə göstəricilərə görə geridə qoyaraq kişilər arasında şahmat üzrə 2018-ci ilin Azərbaycan çempionu olub.

Bir xal geridə qalan Məhəmməd Muradlı (2003-cü il təvəllüdü) üçüncü, Nail Bəşirli (2000-ci il təvəllüdü) dördüncü yerləri tutublar.

İsveçrə sistemi üzrə keçirilmiş və 9 turdan ibarət yarışda bir partiya üçün vaxta nəzarət ilk 40 gediş üçün 90 dəqiqə, sonra birinci gedişdən başlayaraq hər gedişə 30 saniyə əlavə olunmaqla partiyaların sonuna qədər 30 dəqiqə olub.

Karateçimiz Rafael Ağayev Paris Premyer Liqa turnirində ikinci olub

Karate üzrə Azərbaycan milli komandasının lideri Rafael Ağayev (75 kq) Parisdə Premyer Liqa turnirində ikinci yeri tutub.

Karateçimiz yaponiyalı idmançı Ken Nişimura ilə hələdici görüşün son saniyələrində qələbəni əldən verib.

Yeni qaydalara əsasən, medal yalnız yarışın qaliblərinə təqdim olunub. Görüşlərini qələbə ilə başa vuran idmançılarımız dünya reyting cədvəlində xallarını artırıblar. "Kiçik dünya çempionatı" adlandırılan Paris Premyer Liqasında 81 ökdən 756 idmançı mübarizə aparıb.

Dünya Karate Federasiyasının (WKF) 2018-ci ildə yeddi yarışlıq nüfuzlu Premyer Liqa seriyasından növbəti turnir fevralın 16-18-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərində keçiriləcək.

"Qarabağ" və "Azəryol" həndbol komandalarının qarşılaşması heç-heçə başa çatıb

Qadın həndbolçular arasında Azərbaycan çempionatında iki oyun keçirilib.

Hər iki qarşılaşma gərgin və maraqlı idman mübarizəsi ilə yadda qalıb.

Günün mərkəzi oyununda "Qarabağ" və "Azəryol" kollektivləri üz-üzə gəliblər. Bərabər səviyyəli oyun nümayiş etdirən hər iki komandanın görüşündə qalib müəyyənləşməyib - 24:24.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Ermənistan ordusunda kriminal hadisələr

Bu günlərdə işğal altında olan Hadrut yaşayış məntəqəsində yerləşən düşmən ordusunun bölmələrindən birində növbəti cinayət hadisəsi baş verib. Posta xidmət edən erməni əsgərlər arasında baş verən davadan sonra onlar silaha əl atıblar. Nəticədə Vanus Hovanisyan adlı hərbi qulluqçu xidmət yoldaşı tərəfindən güllələnib.

Hadisənin Ermənistanından çağırılan hərbi qulluqçularla Qarabağdan olan əsgərlər arasında baş verdiyi bildirilir. Cinayətdə iştirak edənlərdən birinin Yerevanın Arabkir hərbi komissarlığından hərbi xidmətə çağırıldığı məlumdur. Bu barədə post başçısı Amiryany xəbər verib və hərbi hissə komandiri Aram Hayiryan faktı təsdiq edib.

***

Ermənistan ordusunda daha bir cinayət hadisəsi baş verib. Mübahisə edən əsgərlərdən biri digərinə atəş açıb.

İlkin məlumat olaraq əsgərin guya atəşkəsin pozulması nəticəsində yaralandığı bildirilib. Lakin sonradan Noyemberyan rayonundan xidmətə çağırılan müqaviləli əsgər Adibek Mikoyanın istintaqa cəlb edilməsi məlumatın yalan və növbəti cinayət hadisəsi olduğunu ortaya çıxarıb.

Hazırladı:
İsa ELDAROĞLU

Hərbi texnikalar, silahlar

"Rubej-ME" idarəetmə məntəqəsi

Qırıcı aviasiya alayı üçün nəzərdə tutulmuş "Rubej-ME" avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi mərkəzləşdirilmiş idarəetmə rejimində ərazi qruplaşmasının və lokal qruplaşmaların tərkibində əməliyyatları idarə etmək üçün nəzərdə tutulub. Bu sistem qırıcı aviasiya alayının vasitələrini döyüş hazırlığına gətirəcək, avtomatlaşdırılmış işçi yerlərindən ekranında məlumatların qəbulunu, emalını həyata keçirəcək, hava ərazisi və döyüşün nəticələri haqqında məlumat verəcək. Komanda məntəqəsindən döyüş fəaliyyəti üzrə sərəncamların qəbulu və bu infor-

masiyaların alınması haqqında məlumatları komanda məntəqəsinə çatdıracaq. Radiolokasiya informasiya idarəetmə mənbələrinə komandanın verilməsini təmin edəcək, döyüş əməliyyat məntəqələrinə komandaların verilməsini, qonşu komanda məntəqələri və zenit-raket hissələrinin qırıcı aviasiya alayları ilə qarşılıqlı fəaliyyətini, həmçinin hərbi iş üzrə sənədlərin və hesabat işlərinin sənədləşdirilməsini həyata keçirəcək. Onun döyüşünə təşkilatçı məntəqəsi, stasionar variantlı avtomatlaşdırılmış aparat, ötürücü-qəbul mərkəzi, dizel-elektrik stansi-

yası əsasında işləyən enerji təminat sistemi və s. daxildir.

"Rubej-ME" avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi bütün növ nəqliyyat vasitələri - demiryol, su, hava və avtomobillə daşınır. İdarəetmə sistemi radioaktiv, zəhərləyici və bakteriooloji maddələrdən qorunmaq üçün isitmə, ventilyasiya və kondisioner sistemi ilə də təmin edilib. Döyüşə hazırlıq müddəti üç dəqiqə ərzində yerinə yetirilir, operativ hesabı 15 nəfərdən ibarətdir.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Baş redaktor

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublər şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144.
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərçiyi

Növbətçi

leytenant
Mahmud MÖHBALİYEV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir, təqdim edilən yazılar müəlliflə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisensiya № 361

Sifariş № 34

Nüsxə 3550